

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Malinjak kao izvor zarade, terapija i povratak sreći

“Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranim grupama žena”

Naziv projekta: Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena

Trajanje projekta: 1. 10. 2016. - 28. 10. 2017

Finansiranje: 680.000 KM

Projekt je implementiran u: Zvorniku, Livnu, Kalinoviku, Visokom, Rudom, Tešnju, Tesliću, Konjicu i Prijedoru

Sažetak projekta: USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama u saradnji sa 9 jedinica lokalne samouprave pruža podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena.

Podrška je namijenjena malim i srednjim biznisima kojim upravljaju žene sa invaliditetom, majke djece sa invaliditetom, žene iz ruralnih područja, žene žrtve nasilja, mlade nezaposlene žene...

Rudo prati mnogo zanimljivih legendi poput one da ima rijeku najkraćeg toka, da je prvi grad koji se u ovoj zemlji gradio urbanistički, ali i životnih nedaća njegovog stanovništva. U malom gradiću na krajnjem istoku Bosne i Hercegovine, stanovništvo uglavnom živi od svog rada, od poljoprivrede i stočarstva. Fabrika i firmi nemaju, pa su uglavnom prepušteni sami sebi i milosti prirode.

Sa hiljadama drugih sudbinu dijeli i Sanja Mršević, majka autističnog dječaka koja je do sigurnije egzistencije odlučila doći uzgojem malina. Sanja je uspjela zasaditi manji malinjak, ali obzirom na stanje na tržištu, otkupnu cijenu i vremenske uslove koji u posljednje vrijeme ne idu u korist malim malinarima, to nije bilo dovoljno za život i održavanje porodice. I nije Sanjina nesreća bila samo u nedostatku sredstava za život, već je proživjela i pravu porodičnu dramu kada su prije dvije godine njenom sinu, zbog blažeg oblika autizma, onemogućili pohađanje srednje škole. Slavko, autistični dječak iz Rudog, iz škole koja mu je predstavljala najveću radost i jedini način uključivanja u društvo, izbačen je iako je, kako roditelji tvrde, imao ljekarsko uvjerenje koje garantuje mogućnost pohađanja nastave. Kada je ostao bez obrazovanja Slavko se ponovo našao u izolaciji, no njegova majka nije odustajala. Uljučenost u svakodnevnicu i osjećaj korisnosti vraćala mu je kroz njegov angažman u proizvodnji malina. No, osim sreće za Slavka, Sanja je kroz uzgoj malina sebi i porodici trebala osigurati egzistenciju. Željela je raditi i zaraditi, ali nije mogla sama. Kao nezaposlena majka dvoje djece nije imala novca za proširenje biznisa koje bi značilo i bolji život za njena dva sina.

Podršku su joj pružili USAID-ov Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih žena i Opština Rudo. Od novca koji je dobila Sanja je zasadila još jedan malinjak i sada se nada da će moći proizvesti sedam ili osam tona malina. Ako je posluže vremenski uslovi i otkupna cijena bude dobra, Sanja se nada i lagodnijem životu. Od ovog novca kupili su i mašine za obradu zemlje, pa će rad u malinjaku biti lakši, ali i finansijski mnogo isplativiji. Ovaj novac nije samo značio bolji život za Sanju, već i za nekoliko mladih koje angažuje za vrijeme berbe i pruža im priliku da zarade, jer u Rudom i nemaju mnogo mogućnosti za zapošljavanje. Ovaj novac značio je i vraćanje nade Slavku, autističnom dječaku s početka priče, koji sa majkom radi u malinjaku. Slavko pomaže i u podvezivanju sadnica, ali i berbi plodova, jer Slavko to može. Nema fizičkih nedostataka, pun je snage i života i rad u malinjaku za njega je jedan vid terapije ističe Sanja. Podrške ne nedostaje ni od drugog sina. I on pomaže i vrijedno radi. Malinjak na obali Lima za ovu porodicu više nije samo izvor zarade, već i prostor sreće.

„Nada koju nam pruža ovaj malinjak jedna je od rijetkih svijetlih tačaka koje imamo u ovoj borbi. Znači i meni i mojoj porodici, ali ponajviše Slavku. Ako još i naša borba uspije i Slavko se vrati u školu i mi ćemo biti sretna porodica.“ – ističe Sanja. Svakog dana na velikom odmoru Slavko Mršević još uvijek odlazi do Srednoškolskog centra Rudo kako bi vidio svoje prijatelje iz razreda i družio se s njima. Njegova borba za povratak u školu se nastavlja, a osjećaj uključenosti i korisnosti do okončanja bitke, Sanja će mu i dalje pružati kroz rad u malinjaku.

Sanja je jedna od stotinu žena kojoj su USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama i devet lokalnih uprava omogućili da pokrenu i razvijaju vlastiti biznis. Biznis koji im prvenstveno osigurava egzistenciju, samostalnost, ali i vraća vjeru u bolje sutra.